

אֶתְּה רוּאָה. דָּא דְרַגָּא קְדַמָּא דְאִתְגַּלְיָא לִיה כְּמָא דְאִתְּ
אָמַר לִי הִנְרָאָה אֲלִיו. וּבְגִין כֶּךָ אֲשֶׁר אֶתְה רוּאָה בְּגִין
דְּדַרְגָּא דָּא קְדַמָּא אִתְכְּלִיל מְכַלְהוּ דְרַגִּין וְכֻלְהוּ אִתְחַזֵּן
בֵּיה, וּבְגִין כֶּךָ כִּי אֵת כָּל הָאָרְץ אֲשֶׁר אֶתְה רוּאָה וְגו'.

רַבִּי אֶלְעָזָר אֶעְרָא בְּבִי אוֹשְׁפִיזָא בְּלוּד, וְהוּה עֲמִיה רַבִּי
חֲזַקְיָה. קָם בְּלִילְיָא לְמַלְעִי בְּאוּרִייתָא, קָם רַבִּי
חֲזַקְיָה גַבִּיה. אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר בְּקִיסְטָרָא דְקוּסְטָא
חֲבַרְיָא שְׂכִיחִי.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר
וְגו'. כְּתַפּוּחַ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִיהוּ חָמִיד
וּמְתַעֵטֵר בְּגוּוּנֵי מְכָל שָׂאָר אֵילָנִין דְּלֹא אִית דְּדַמִּי לִיה.
רְשִׁים אִיהוּ מְכָלָא, רְשִׁים הוּא דְלִית אַחְרָא פּוֹתִיָּה. בְּגִינֵי
כֶּךָ בְּצִלוֹ חֲמִדְתִּי. בְּצִלוֹ וְלֹא בְּצִלָּא אַחְרָא. בְּצִלוֹ וְלֹא
בְּצִלָּא דְשָׂאָר מִמֶּנָּן. חֲמִדְתִּי, אֵימַתִּי, מִן יוֹמָא דְהוּה
אַבְרָהָם בְּעֶלְמָא דְאִיהוּ חָמִיד וְרַחִים לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּאַהֲבָה כְּמָא דְאִתְּ אָמַר, (ישעיה מא) אַבְרָהָם אוֹהֲבִי.
וּפְרִיו מְתוּק לְחֻפִּי, דָּא הוּא יִצְחָק דְּאִיהוּ אֵיבָא קְדִישָׁא.
דְּבַר אַחַר בְּצִלוֹ חֲמִדְתִּי וַיִּשְׁבַּתִּי, דָּא יַעֲקֹב. וּפְרִיו מְתוּק
לְחֻפִּי, דָּא יוֹסֵף הַצִּדִּיק דְּעֵבֵד פִּירִין קְדִישִׁין
בְּעֶלְמָא. וְעַל דָּא פְּתִיב (בראשית לו) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב
יוֹסֵף. דְּכָל אַנּוּן תוֹלְדוֹת דְּיַעֲקֹב (יוֹסֵף דְּאִיהוּ דְּעֵבֵד תוֹלְדוֹת) (נ"א

בְּיוֹסֵף הַצְּדִיק קַיִימִי, דְּעֵבִיד תּוֹלְדוֹת כְּעֵין כְּלָהוֹן (ד"א ל"ג
שְׁבָטִים), וּבְגִין כֶּף אֶקְרוֹן יִשְׂרָאֵל עַל שְׁמָא דְאַפְרַיִם
דְּכַתִּיב, (ירמיה לא) הֵבֵן יֶקִיר לִי אֶפְרַיִם וְגו'.

דְּבַר אַחַר כְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי הַיַּעַר. דָּא אֲבַרְהָם. דְּדַמִּי לִיה
לְתַפּוּחַ דְּסָלִיק רִיחִין (דף פה ע"ב) וְאֲתַרְשִׁים בְּמַהִימְנוּתָא
שְׁלִימְתָא עַל כָּל בְּנֵי דְרִיָּה, וְאֲתַרְשִׁים חַד לְעֵילָא,
וְאֲתַרְשִׁים חַד לְתַתָּא דְכַתִּיב (יחזקאל ל"ג כ"ד) אֶחָד הִיָּה
אֲבַרְהָם. מְאִי טַעְמָא הוּא אֶחָד. דְּלֹא הוּא אַחְרָא בְּעַלְמָא
דִּי סָלִיק לְמַהִימְנוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בַר אֵיהוּ. אֲמַר
לִיה רַבִּי חֲזַקְיָה וְהָא כְּתִיב וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחָרֹן.
אֲמַר לִיה עַד כְּעַן אֲנוּן לָא הוּוּ בְּדַרְגִּין עַלְאִין דְּאֲתַעְטַר
בְּהוּ אֲבַרְהָם.

לְבַתֵּר אֲמַר לִיה תּוּ שְׁמַעְנָא דְלֹא אֶקְרִי אֲבַרְהָם אֶחָד
עַד דְּאֶסְתַּלַּק בִּיצְחָק וַיַּעֲקֹב. כִּיּוֹן דְּאֶסְתַּלַּק
בִּיצְחָק וַיַּעֲקֹב (נ"א ודא) וְהוּוּ כְּלָהוֹן תְּלַתְהוֹן אֲבָהוֹן דְּעַלְמָא
כְּדִין אֶקְרִי אֲבַרְהָם אֶחָד. וּכְדִין הוּא תַפּוּחַ בְּעַלְמָא רְשִׁים
מְכָל בְּנֵי עַלְמָא. אֲמַר לִיה שְׁפִיר קָא אֲמַרְתָּ.

דְּבַר אַחַר כְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי הַיַּעַר דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. כִּן
דְּוֹדֵי דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. בְּצִלוֹ דָּא קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. חֲמַדְתִּי וַיִּשְׁבַּתִּי, בְּיוֹמָא דְּאֲתַגְלִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא עַל טוֹרָא דְּסִינַי וְקַבִּילוּ יִשְׂרָאֵל אוֹרִייתָא וְאֲמַרוּ (שמות

כד) נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע.

וּפְרִיו מְתוֹק לְחֶפֶי. אֲלֵיךְ מִלֵּין דְּאֹרִייתָא דְכָתִיב בְּהוּ
 (תהלים יט) וּמְתוֹקִים מִדְּבַשׁ וְנוֹפֶת צוֹפִים. דְּבַר אַחַר
 וּפְרִיו מְתוֹק לְחֶפֶי, אֲלֵיךְ נִשְׁמַתְהוֹן דְּצַדִּיקָא דְכָלְהוּ
 אִיבָא דְעוֹבְדוּי דְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְקִיָּמִי עֲמִיה לְעֵילָא.
 תָּא חֲזִי, כָּל נִשְׁמַתִּין דְּעֵלְמָא דְאַנּוֹן אִיבָא דְעוֹבְדוּי
 דְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּלָהוּ חַד בְּרוּזָא חַד, וְכַד נִחְתִּי
 לְעֵלְמָא כְּלָהוּ מִתְּפָרְשִׁין בְּגוּוֹנִין דְּכַר וְנוֹקְבָא, וְאַנּוֹן דְּכַר
 וְנוֹקְבָא מִחְבְּרִין כְּחַדָּא.

וְתָא חֲזִי, תִּיאוּבְתָא דְנוֹקְבָא לְגִבִּי דְכוּרָא עָבִיד נְפֶשׁ.
 וְרַעוּתָא דְתִיאוּבְתָא דְדְכוּרָא לְגִבִּי נּוֹקְבָא
 וְאַתְדַּבְּקוּתָא דִּילֵיהּ בְּהַ, אִפִּיק נְפֶשׁ וְכֻלִּיל תִּיאוּבְתָא (נ"א
 תִּיאוּבְתִיה) דְנוֹקְבָא וְנִטִּיל לָהּ. וְאַתְכֻלִּיל) תִּיאוּבְתָא תַתָּא
 בְּתִיאוּבְתָא דְלְעֵילָא וְאַתְעָבִידוּ רַעוּתָא חַדָּא בְּלָא
 פִּירוּדָא.

וְכֻדִּין (נְטִיל) כְּלִיל כְּלָא נּוֹקְבָא וְאַתְעַבְרַת מִן דְּכוּרָא
 וְתִיאוּבְתִין דְתִירוּוִייהוּ מִתְדַבְּקוּן כְּחַדָּא, וְעַל דָּא
 כְּלָא כְּלִיל דָּא בְּדָא. וְכַד נִשְׁמַתִּין נְפִיקִין דְּכַר וְנוֹקְבָא
 כְּחַדָּא נְפִיקִין. לְבַתֵּר פִּיוֹן דְנִחְתִּי מִתְּפָרְשִׁין דָּא לְסִטְרָא דָּא
 וְדָא לְסִטְרָא דָּא, וְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְזוּוּג לּוֹן לְבַתֵּר.
 וְלָא אֲתִיָּיְהִיב זְוִיגָא לְאַחַרָא אֶלָּא לְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 בְּלַחֲדוּי, דְּאִיהוּ יַדַּע זְוִיגָא דְלַהוֹן לְחַבְרָא לּוֹן כְּדָקָא
 יָאוּת.

זָכָאָה הוּא בַר נֶשׁ דְּזָכִי בְּעוּבְדוּי וְאִזִּיל בְּאוּרַח קְשׁוּט
 בְּגִין דְּאִתְחַבַּר נַפְשׁ בְּנַפְשׁ כְּמָה דְהוּא מְעִיקְרָא,
 דְהָא אִי זָכִי בְּעוּבְדוּי דָּא הוּא בַר נֶשׁ שְׁלִים כְּדָקָא יְאוּת.
 וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב וּפְרִיו מִתּוֹק לְחֻפִּי. דְהוּא בְּתַקוּנָא מְבָרַךְ
 לְאִתְבְּרָכָא מִנִּיהַ עֲלָמָא, בְּגִין דְכֻלָּא בְּעוּבְדִין דְבַר נֶשׁ
 תְּלִיא אִי זָכִי אִי לָא זָכִי.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה הֵכִי שְׁמַעְנָא דְכְּתִיב, (הושע יד) מִמְּנִי
 פְּרִיךָ נִמְצָא. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לִיהַ לְכַנְסַת
 יִשְׂרָאֵל מִמְּנִי וְדָאִי פְּרִיךָ נִמְצָא. פְּרִי נִמְצָא לָא כְּתִיב
 אֶלָּא פְּרִיךָ. הֵהוּא תִּיאוּבְתָא דְנוּקְבָא דְעֵבִיד נַפְשׁ
 וְאִתְכַּלִּיל בְּתוּקָפָא דְדְכוּרָא וְאִתְכַּלִּיל נַפְשׁ בְּנַפְשׁ
 וְאִתְעֵבִידוּ חַד כְּלִיל דָּא בְּדָא כְּדָאמְרֵן. לְבַתַּר אֲשַׁתְּכַחוּ
 תְּרוּוּיָהוּ בְּעֲלָמָא, וְדָא בְּחִילָא דְדְכוּרָא אֲשַׁתְּכַח אִיבָא
 דְנוּקְבָא.

דְּבַר אַחַר בְּתִיאוּבְתָא דְנוּקְבָא אֲשַׁתְּכַח אִיבָא דְדְכוּרָא.
 דָּאִי לָאו תִּיאוּבְתָא דְנוּקְבָא לְגִבִּי דְכוּרָא לָא
 אִתְעֵבִידוּ פִּירִין לְעֲלָמִין הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב מִמְּנִי פְּרִיךָ
 נִמְצָא:

וַיְהִי בִימֵי אֲמֶרְפֶּל מֶלֶךְ שְׁנַעַר וְגו'. רַבִּי יוֹסִי פִתַּח (ישעיה
 מא) מִי הָעִיר מִמְּזֻרַח צְדָק יִקְרָאֶהוּ לְרַגְלוֹ וְגו'. הַאי
 קָרָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא. אָבֵל הַאי קָרָא בְּרוּזָא דְחַכְמַתָּא

אִיהוּ. דְּהָא תַּנִּינָן שְׁבַעַה רְקִיעֵין עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְעִילָא, וְכִלְהוּ לְאַשְׁתְּמוּדַע יְקָרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 וְכִלְהוּ קַיִימִין לְאוּדְעָא רִזָּא דְמַהִימְנוּתָא עֲלָאָה.

תָּא חֲזִי, אִית רְקִיעָא עֲלָאָה סְתִים לְעִילָא מְנִייהוּ דְאַנוּן
 שְׁבַעַה, וְדָא הוּא רְקִיעָא דְדַבְרָא לֹון וְנַהִיר לֹון
 לְכִלְהוּ, וְדָא לָא אֲתִידַע, וְקַיִימָא בְּשִׂאֲלַתָּא דְלָא
 יְדִיעָא, בְּגִין דְּאִיהוּ סְתִים וְעַמִּיק, וְכִלָּא תְּוֹהִין עֲלֵיהּ,
 וּבְגִין כֶּךָ אַקְרִי מ"י, כְּמָה דְאוּקְמוּהָ דְכְּתִיב, (איוב לח) מִבְּטָן
 מִי יֵצֵא הַקֶּרַח וְאֲתַמָּר, וְהָאִי הוּא רְקִיעָא עֲלָאָה (דד 19 ע"א)
 דְּקַיִימָא עַל כָּל אַנוּן שְׁבַעַה.

וְאִית לְתַתָּא רְקִיעָא דְאִיהוּ תַתָּאָה מְכִלְהוּ וְלָא נַהִיר,
 וּבְגִין דְּאִיהוּ תַתָּאָה דְלָא נַהִיר, הֵהוּא רְקִיעָא
 דְעֲלִייהוּ אֲתַחְבַּר בֵּיהּ, וְאֵלִין תְּרִין אֲתוּון כְּלִיל לֹון בְּגִייה
 וְאַקְרִי יָם, דְּהֵהוּא רְקִיעָא עֲלָאָה דְאַקְרִי מ"י.

בְּגִין דְּכָל אַנוּן רְקִיעֵין אַחַרְנִין אֲתַעְבִּידוּ נַחְלִין וְעֲאֵלִין
 לְגַבִּיהּ, וּכְדִין אִיהוּ יָם עֲלָאָה וְעֲבַד אִיבִין וְנוּנִין
 לְזַנְיִיהוּ, וְעַל דָּא אָמַר דָּוִד (תהלים קד) זֶה הַיָּם גְּדוֹל וְרַחֵב
 יָדַיִם שָׁם רָמַשׁ וְאִין מִסְפָּר חַיּוֹת קִטְנוֹת עִם גְּדוֹלוֹת.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה מא) מִי הָעִיר מִמְּזוּרַח צְדָק יִקְרָאָהוּ
 לְרַגְלוֹ. מִי הָעִיר מִמְּזוּרַח. דָּא אַבְרָהָם. צְדָק יִקְרָאָהוּ
 לְרַגְלוֹ. (ב"א דָּא שָׂרָה, ד"א צְדָק יִקְרָאָהוּ לְרַגְלוֹ וְגו') דָּא
 הוּא רְקִיעָא תַתָּאָה דְכִלְהוּ רְקִיעֵין דְאַתְעֲבִיד יָם.

יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם. מֵאֵן הָאִי, הוּא רְקִיעָא תַּתָּא דְאִמְרֵן
 דְּעֵבִיד נּוֹקְמִין וְאִפִּיל שְׁנַאִין. וּבֵהָאִי אֲשַׁתְּבַח דְּוֹד
 וְאִמְר (תהלים יח) וְאִיבֵי נְתַתָּה לִי עֶרְף וּמִשְׁנַאִי אֲצַמִּיתֶם.
 (ישעיה מא) יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם. אֵלִין אֲנּוּן עֲמִין דְּהוּה רְדִיף
 עֲלֵיהוֹן אֲבֵרָהֶם וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא הוּה קָטִיל לּוֹן. (ומלכים
 ירד. (מאי ירד אלא) אֵלִין מְלָכִים דְּמִמֶּנּוּן לְעֵילָא, עֲלֵייהוּ. יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם, אֵלִין עֲמִין דְּלַתְתָּא)
 וּמְלָכִים יֵרֵד אֵלִין מִמֶּנּוּן רַבְרַבֵּן דְּלְעֵילָא. דְּכַד עֵבִיד
 קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא דִּינָא בְּעֵלְמָא (ד"א בְּעֵמָא) בְּכֻלָּא עֵבִיד
 דִּינָא בְּעֵילָא וְתַתָּא.

יֵרֵדֶם יַעְבוֹר שְׁלוֹם אֶרֶח בְּרַגְלֵיו לֹא יָבּוּא. יֵרֵדֶם דָּא
 אֲבֵרָהֶם. דְּאֲבֵרָהֶם הוּה רְדִיף לּוֹן, וְקוּדְשָׁא בְּרִיף
 הוּא הוּה עֵבֵר קַמִּיָּה וְקָטִיל לּוֹן. דְּכַתִּיב יַעְבוֹר שְׁלוֹם דָּא
 קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא דְּאִקְרִי שְׁלוֹם.

אֶרֶח בְּרַגְלֵיו לֹא יָבּוּא. וְכִי סִלְקָא דַּעְתָּךְ דְּהוּה אֲבֵרָהֶם
 אָזִיל בְּגוּ עֲנַנִּי אוּ בְּגוּ סוּסוּוֹן וּרְתִיכִין. אֶלָּא אֶרֶח
 בְּרַגְלֵיו לֹא יָבּוּא, דִּלָּא הוּה אָזִיל קַמִּיָּה דְּאֲבֵרָהֶם לָא
 מְלֹאכָא וְלֹא שְׁלִיחָא אֶלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּלַחוּדוּי
 דְּכַתִּיב אֶרֶח בְּרַגְלֵיו. מֵאֵן רַגְלֵיו אֵלִין מְלֹאכִין דְּאֲנּוּן
 תַּחוּתוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא כְּמָא דְּאֵת אִמְר, (זכריה יח)
 וְעַמְדוּ רַגְלֵיו בַּיּוֹם הַהוּא וְגו'.

דְּבַר אַחַר מִי הָעִיר מִמְזוּרַת. תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּקוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא אֲתַעֲרַעְרַע עֲלֵמָא לְאִיִּתְאַה לְאַבְרָהָם וּלְקַרְבָּא לִיה
 לְגַבִּיּוּתָהּ, הָאִי אֲתַעֲרוּתָא בְּגִין דְּזִמִּין יַעֲקֹב לְמִיפְקַ מְנִיָּה
 וּלְקַיִימָא תְרִיסַר שְׁבַטִין כְּלָהוּ זַכָּאִין קַמִּיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא. צְדָק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ. דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוָה קָרִי
 לִיה תְּדִיר מִן יוֹמָא דְאַתְבְּרִי עֲלֵמָא כְּמָא דְאַתְ אָמַר, (ישעיה
מ"א) קוֹרָא הַדּוֹרוֹת מִרְאֵשׁ, וּבְגִין כֶּךָ צְדָק יִקְרָאֵהוּ וַדָּאִי.
 לְרַגְלוֹ, לְאַתְחַבְּרָא בֵּיהּ בְּפוּלְחָנִיָּה וּלְקַרְבָּא לִיה לְגַבִּיּוּתָהּ.
 כְּמָא דְאַתְ אָמַר, (שמות י"א) הָעַם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיךָ.

דְּבַר אַחַר מִי הָעִיר מְמוֹזְרָת. דְּמִתְמָן שְׁרוּתָא דְנְהוֹרָא
 לְאַנְהָרָא. בְּגִין דְּדָרוּם הָהוּא תוֹקְפָא דִּילִיָּה מְגוֹ
 מְזוֹרַח אִיהוּ. וְעַל דָּא מִי הָעִיר הָהוּא נְהוֹרָא דְדָרוּם.
 מְמוֹזְרָת, בְּגִין דְּאִיהוּ נְטִיל וְאַתְנֹן בְּקַדְמִיתָא, וְתִיאֹבְתָא
 דְּהָהוּא רְקִיעָא עֲלָאָה לְמִיָּהּ לִיה לְמְזוֹרַח.

צְדָק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ. דָּא מְעַרְב, דְּאִיהוּ קָרִי לִיה תְּדִיר
 וְלֹא שְׁכִיךְ כְּמָא דְאַתְ אָמַר (תהלים פ"ג) אֱלֹהִים אֵל דְּמִי
 לֶךְ אֵל תִּתְחַרֵּשׁ וְאֵל תִּשְׁקוּט אֵל. בְּגִין דְּמְעַרְב אֲתַעֲרַעְרַע תְּדִיר
 לְגַבִּיּוּתָהּ. יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם וּמַלְכִים יִרְדֶּה. דְּהָא מְנִיָּה קַבִּיל
 תוֹקְפָא לְאַכְנֻעָא כָּל אַנּוּן עַמִּין דְּעֲלֵמָא.

רְבִי יְהוּדָה אָמַר (ישעיה מ"א) מִי הָעִיר מְמוֹזְרָת, דָּא אַבְרָהָם
 דְּלֹא נְטִיל אֲתַעֲרוּתָא לְגַבִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲלֵא
 מְמוֹזְרָת, בְּגִין דְּחָמָא שְׁמֵשָׁא דְנַפְיָק בְּצַפְרָא מְסַטְרָא

דְּמִזְרָח, נְטִיל אֶתְעָרוּתָא לְנַפְשִׁיהּ דְּאִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא. אָמַר דָּא הוּא מַלְכָּא דְּבָרָא יְתִי. פְּלַח לִיהּ כָּל הַהוּא
 יוֹמָא, לְרַמְשָׁא חֲמָא שְׂמִשָּׁא דְּאֶתְפְּנִישׁ (וְיִרְחֵא בְּפִקְת) וְסִיְהָרָא
 נְהָרָא. אָמַר דָּא הוּא וְדָאֵי דְּשְׁלִיט עַל הַהוּא פּוּלְחָנָא
 דְּפְלַחִית כָּל הָאֵי יוֹמָא, דְּהָא אֶתְחַשֵּׁף קַמִּיהּ וְלֹא נְהִיר.
 פְּלַח לִיהּ כָּל הַהוּא לִילִיא.

לְצַפְרָא חֲמָא דְּאִזְלָא חֲשׂוּכָא וְאֶתְנַהֵיר סְטָרָא דְּמִזְרָח.
 אָמַר וְדָאֵי כָּל אֵלִין מַלְכָּא אֵית עֲלֵייהוּ וְשְׁלִיט
 דְּאֶנְהִיג לֹון. כִּיּוֹן דְּחֲמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תִּיאֻבְתָּא
 דְּאֶבְרָהִם לְגַבִּיהּ, כִּדִּין אֶתְגַּלִּי עֲלוּי וּמְלִיל עַמִּיהּ, דְּכִתִּיב
 צְדָק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ. דְּמְלִיל עַמִּיהּ וְאֶתְגַּלִּי עֲלֵיהּ.

רַבִּי יִצְחָק פְּתַח (ישעיה מדה) דּוּבַר צְדָק מַגִּיד מִיִּשְׂרָאִים. (דף 10
 ע"ב) קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל מְלוּי אַנּוּן בְּקוּשְׁטָא,
 וְעַבִּיד מִיִּשְׂרָאִים, בְּמָה עֲבִיד מִיִּשְׂרָאִים. בְּגִין דְּכַד בְּרָא
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא, לָא הוּהּ קָאִים וְהוּהּ מִתְמוּט
 לְהַכָּא וּלְהַכָּא. אָמַר לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֲלָמָא, מַה
 לָךְ דְּאֶתְ מִתְמוּט. אָמַר לִיהּ, רַבּוּנוּ שְׁל עוֹלָם לָא
 יְכִילָנָא לְמִיקָם דְּלִית בֵּי יְסוּדָא עַל מַה דְּאֶתְקִיִּים. אָמַר
 לִיהּ הָא אֲנָא זְמִין לְמִיקָם בְּךָ חַד צְדִיק דְּאִיהוּ אֶבְרָהִם דִּי
 יֶרְחִים לִי. מִיָּד קָאִים עֲלָמָא בְּקִיּוּמִיהּ הֲדָא הוּא דְּכִתִּיב,
 אֱלֹה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאִים אֵל תִּקְרָא
 בְּהַבְרָאִים אֱלֹה בְּאֶבְרָהִם. בְּאֶבְרָהִם מִתְקִיִּים עֲלָמָא.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא (ישעיה מ"ה) מַגִּיד מִיִּשְׂרָאֵל. דְּהָא אָתִיב לִיָּה
 עֲלָמָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הֵהוּא אַבְרָהָם זְמִין הוּא
 דִּיִּפְקוּן מְנִיָּה בְּנִין דִּיִּחְרִיבוּ מִקְדָּשָׁא וְיֻקְיָדוּ אוּרֵיִיתָא. (נ"א
 לְנַפְקָא מְנִיָּה יִשְׁמַעְאֵל, אָמַר לִיָּה הָא יִצְחָק, אָמַר לִיָּה זְמִין לְמִיִּפְק מְנִיָּה עֲשׂו חֲזִיבָא דִּיִּחְרַב בִּי
 מִקְדָּשָׁא וְיֻקְיָד אוּרֵיִיתָא), אָמַר לִיָּה זְמִין חַד בַּר נָשׁ לְמִיִּפְק מְנִיָּה
 דְּאִיְהוּ יַעֲקֹב וְיִפְקוּן מְנִיָּה תְּרִיסַר שְׁבַטִין כְּלָהוּ זַפְאִין.
 מִיָּד אֲתַקִּיִּים עֲלָמָא בְּגִינִיָּה הֵדָּא הוּא דְכָתִיב מַגִּיד
 מִיִּשְׂרָאֵל.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר הָא אֲתַעְרְנָא וְיִדְבֵּר וְיִגְד וְיֵאמֵר כְּלָהוּ
 לְטַעֲמֵיִיהוּ מִתְּפָרְשׁוּן. וְיִדְבֵּר אִיְהוּ בְּאֲתַגְלִיא דְּרָגָא
 לְבַר, דְּלֹא אִיְהוּ דְּרָגָא פְּנִימָאָה כְּאֲנוּן דְּרָגִין עֲלָאִין, וְדָא
 אִיְהוּ (ישעיה מ"ה) דּוּבְר צְדָקָה. וְיִגְד אִיְהוּ רְמוֹז לְדְרָגָא פְּנִימָאָה
 עֲלָאָה דִּשְׁלֻטָּאָה עַל דְּבוּר, וְדָא הוּא מַגִּיד מִיִּשְׂרָאֵל. מֵאֵן
 מִיִּשְׂרָאֵל דָּא דְרָגָא עֲלָאָה דִּיעֲקֹב שְׂרִיָּא בֵּיהּ הֵדָּא הוּא
 דְכָתִיב, (תהלים ע"ט) אַתָּה כּוֹנֵנֵת מִיִּשְׂרָאֵל. וּבְגִין כֶּךָ מַגִּיד
 כְּתִיב, וְלֹא כְּתִיב דּוּבְר.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק וְהָא כְּתִיב, (דברים ד') וְיִגְד לְכֶם אֵת בְּרִיתוֹ.
 אָמַר לִיָּה הֲכִי הוּא וְדָא אִיְהוּ דְרָגָא דִּשְׁלֻטָּא עַל
 תְּתָאָה דְּאִיְהוּ דּוּבְר צְדָקָה. וְכֻלָּא (ב"ה) אִיְהוּ (נ"א לְאֲשַׁתְּלָא אִיבָא)
 לְאֲסַתְּפֻלָּא (אִיבָא) הֲכָא. (נ"א אֲתִיא) תָּא חֲזִי, דְּאִף עַל גַּב
 דְּדְבוּר אִיְהוּ תְּתָאָה, לָא תִימָא דְלֹא עֲלָאָה אִיְהוּ, אֶלָּא

וְדַאי דְבוּר מְלִיִּיא אִיהוּ מִכְּלָא וְדַרְגָּא עֲלָאָה אִיהוּ.
וְסִימְנִיךְ (דברים לב) כִּי לֹא דָבַר רַק הוּא מִכֶּם.

רַבִּי אֶלְעָזָר הוּהוּ אָזִיל לְבֵי חֲמוּי, וְהוּוּ עֲמִיָּה רַבִּי חִיִּיא
וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזַקְיָה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר הָא חֲמִינָא
דְּאֲתַעְרוּתָא דְלַעֲיִלָּא לָאו אִיהוּ אֶלָּא כַּד אֲתַעַר לְתַתָּא,
דְּהָא אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲיִלָּא בְּתִיאוּבְתָא דְלַתַּתָּא תְּלִיִּיא

(מלתא).

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים פג) אֱלֹהִים עַל דְּמִי לֶךְ אַל תַּחַרֵּשׁ וְאַל
תִּשְׁקוּט אַל. דָּא הוּא אֲתַעְרוּתָא דְלַתַּתָּא בְּגִין
לְשִׁלְטָאָה. אָמַר רַבִּי יוֹד, אֱלֹהִים אַל דְּמִי לֶךְ, לְאֲתַעְרָא לְגַבִּי
עֲלָאָה וְלֹאֲתַחֲבַרָּא גַבִּי יְמִינָא. מַאי טַעְמָא בְּגִין (תהלים פג)
כִּי הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יִהְיֶינּוּ וְגו' (ובכתוב) כִּי נִוְעָצוּ לֵב יַחֲדָיו עָלֶיךָ
בְּרִית יְכָרוּתוֹ, וּבְגִין כֶּךָ אֱלֹהִים אַל דְּמִי לֶךְ לְאֲתַעְרָא
לְגַבִּי עֵילָא, דְּהָא כְּדִין אֲתַעְרַת יְמִינָא וְקִטְרַת לָהּ בַּהֲדָה.
וְכַד אֲתַקְשְׁרַת בְּיְמִינָא כְּדִין אֲתַבַּר שְׁנַאֲיִן דְּכַתִּיב (שמות טו)
יְמִינֶךָ יִי נֶאֱדָרִי בַּכַּח יְמִינֶךָ יִי תִרְעֵץ אוֹיֵב.

וְתָא חֲזִי בְּשַׁעְתָּא דְּאֲתַחֲבַרוּ כָּל אַנְוִן מְלַכִּין לְאַגְחָא
קָרְבָּא עֲלֵיהּ דְּאַבְרָהָם, אֲתִיַּיעְטוּ לְאַעֲבָרָא לִיָּה מִן
עֲלָמָא, וְכִיּוֹן דְּשִׁלְטוּ בְּלוּט בַּר אַחוּהָ דְּאַבְרָהָם מִיַּד אֶזְלוּ,
דְּכַתִּיב וַיִּקְחוּ אֶת לֹוט וְאֶת רְכוּשׁוֹ בֶּן אָחִי אַבְרָם וַיִּלְכוּ.
מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּדִיוִקְנִיָּה דְּלוּט הוּוּ דְּמִי לְאַבְרָהָם,
וּבְגִין כֶּךָ וַיִּלְכוּ, דְּכָל תְּהוּא קָרְבָּא בְּגִינִיָּה הוּוּ.

מֵאֵי טַעֲמָא. בְּגִין דְּהוּה אַבְרָהָם אֶפִיק בְּנֵי עֲלָמָא
 מִפּוֹלְחָנָא נּוֹכְרָאָה וְאַעִיל לֹון בְּפּוֹלְחָנָא דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. וְתוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַעַר לֹון בְּעֲלָמָא
 בְּגִין לְגַדְלָא שְׁמָא דְאַבְרָהָם בְּעֲלָמָא וּלְקַרְבָּא לֵיהּ
 לְפּוֹלְחָנִיָּה. וְרוּז דְמִלָּה פִיּוּן דְאַבְרָהָם אֲתַעַר לְמַרְדֵּךְ
 אֲבַתְרִיָּהּ כְּדִין אֱלֹהִים אֵל דְּמִי לֶךְ עַד דְאַתְקִשֶׁר כְּלָא
 בְּאַבְרָהָם, וְכַד אֲתַקִּשֶׁר כְּלָא בְּאַבְרָהָם כְּדִין אֲתַבְּרוּ כְּלָהוּ
 מְלָכִין מִקַּמֵּיהּ כְּדָקָא אֲמַרֹן דְכְּתִיב יְמִינֶךָ יי תַרְעֵץ אוֹיֵב
 וְגו':

וּמִלְכֵי צָדֵק מְלֶךְ שְׁלָם הוֹצִיא לָחֵם וַיֵּין. רַבִּי שְׁמַעוֹן
 פִּתַח וְאָמַר (תהלים עו) וַיְהִי בְשָׁלֵם סִכּוֹ וְגו'. תָּא חֲזִי
 כַּד סָלִיק בְּרַעוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַבְרֵי עֲלָמָא חַד
 שְׁלֵהוּבָא דְבוּצִינָא דְקַרְדִּינוּתָא. וּנְשֵׁף זִיקָא בְּזִיקָא
 חֲשֻכָּאת וְאוּקִידַת. וְאַפִיק מְגוֹ (דף ט"ז ע"א) סְטְרֵי תְהוּמָא חַד
 טִיף וְחַבַּר לֹון כְּחַד וּבְרָא בְהוּ עֲלָמָא.

תְּהוּא שְׁלֵהוּבָא סָלִיק וְאַתְעֵטְרָא בְּשִׁמְאָלָא, וְהוּא טִיף
 סָלִיק וְאַתְעֵטְר בִּימִינָא, סָלְקוּ חַד בְּחַד אַחְלָפוּ
 דּוּכְתִי דָא לְסֵטְרָא דָא וְדָא לְסֵטְרָא דָא, דְנַחֲתִית סָלִיק
 וְדְסָלִיק נַחֲתִית. אֲתַקִּטְרוּ דָא בְּדָא, נְפִיק מִבִּינֵיהוּ רוּחַ
 שְׁלָיִם. כְּדִין אַנּוּן תֵּרִין סְטְרִין אֲתַעֲבִידוּ חַד וְאַתִּיָּהִיב
 בִּינֵיהוּ וְאַתְעֵטְרוּ חַד בְּחַד. כְּדִין אֲשַׁתְּכַח שְׁלָם לְעִילָא
 וְשְׁלָם לְתַתָּא, וְדַרְגָּא אֲתַקִּיָּים.

כִּהְנָא לְתַתָּא לְקַשְׂרָא קַשְׂרִין וּלְבִרְכָא הָאֵי דּוּכְתָא בְּגִין
 דִּיתְקַשְׂר בִּימִינָא לְאַתְקַשְׂרָא תְרִין עֲלָמִין כְּחַד. בְּרוּךְ
 אֲבָרַם רוּזָא דְמַלְהָ תְקוּנָא דְבִרְכָאן אִיהוּ.

בְּרוּךְ אֲבָרַם כְּמָה דְאֲמַרִּינָן בְּרוּךְ אַתָּה. לֵאל עֲלִיּוֹן. יי
 אֱלֹהֵינוּ. קוּנָה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. מֶלֶךְ הָעוֹלָם. וְהָאֵי
 קָרָא רוּזָא דְבִרְכָאן אִיהוּ. (ובגין כך) וַיְבָרְכֵהוּ מִתַּתָּא לְעֵילָא.
 וּבְרוּךְ אֵל עֲלִיּוֹן (אֲשֶׁר מִגֹּן צְרִיף בְּיָדָהּ). מֵעֵילָא לְתַתָּא. וַיִּתֵּן לוֹ
 מַעֲשֵׂר מִכָּל לְאַתְדַּבְּקָא בְּאַתְרֵי דְקַשְׂוֹרָא אֲתַקְשְׂר לְתַתָּא.
 עַד דְהָווּ אֲזִילִי, אֲעַרְעֵ בְהוּ רַבִּי יִיסָא וְחַד יוּדָאֵי בַּהֲדִיָּה.
 וְהָוָה אָמַר הֵהוּא יוּדָאֵי (תהלים כח) לְדוֹד אֵלֶיךָ יי נִפְשֵׁי
 אֲשָׂא. לְדוֹד. וְכִי אֲמַאי לָא כְּתִיב מְזֻמּוֹר לְדוֹד אוֹ לְדוֹד
 מְזֻמּוֹר. אֵלָא בְּגִין דְרַגְיָה קָאֲמַר לְדוֹד תּוֹשֵׁבְחָתָא דְאָמַר
 בְּגִינִיָּה אֵלֶיךָ יי נִפְשֵׁי אֲשָׂא. אֵלֶיךָ יי לְעֵילָא. נִפְשֵׁי, מֵאֵן
 נִפְשֵׁי, (אֲשָׂא) דָּא דוֹד (הוּא) דְרַגְא קְדַמָּאָה דְקָאֲמַרְן. אֲשָׂא,
 אֲסִלְקָ. כְּמָא דַּאֲתֵ אָמַר, (תהלים קכא) אֲשָׂא עֵינֵי אֵל הַתְּרִים.
 בְּגִין דְכָל יוֹמוֹי דְדוֹד הָוָה מְשִׁתְּדֵל לְסִלְקָא דְרַגְיָה
 לְאַתְעֻטָּרָא לְעֵילָא וּלְאַתְקַשְׂרָא תַמְן בְּקַשְׂוֹרָא שְׁלִים
 כְּדָקָא יְאוּת.

כְּגֻוּנָא דָּא (תהלים קג) לְדוֹד בְּרַכִּי נִפְשֵׁי אֶת יי בְּגִין דְרַגְיָה
 קָאֲמַר, וּמַאי אָמַר בְּרַכִּי נִפְשֵׁי אֶת יי. אֶת
 לְאַתְקַשְׂרָא בְּקַשְׂוֹרָא לְעֵילָא. וְכָל קְרַבִּי, מֵאֵן קְרַבִּי.

אֵלֶיךָ שָׂא חֵיוֹן בְּרָא. דְּאֶקְרוּן קְרָבִים כְּמָא דְּאֵת אָמַר,
(שיר השירים ה) וּמַעֵי הָמוּ עָלָיו. דְּבַר אַחַר בְּרָכִי נִפְשִׁי, בְּגִינִיה

קָאֵמַר. אֵת יִי דָּא שְׁלִימוּ דְּכֻלָּא, אֵת יִי פְּלֵלָא דְּכֻלָּא.
אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי יִיסָא חֲמִינָא לֶךְ דְּהָא עִם
שְׁכִינְתָּא קָאֵתִית וְאֵתְחַבְּרַת. אָמַר לִיה הֲכִי הוּא
וּדְאִי, וְתִלַּת פְּרָסִי הוּא דְּאֵזִילְנָא בְּהַדְיָה וְאָמַר לִי כְּמָה
מְלִי מַעֲלִייתָא וְאֵנָּא אֶגִּירְנָא לִיה לְיוֹמָא דָּא וְלֹא יִדְעֵנָּא
דְּאִיהוּ בּוֹצִינָא דְּנַהִיר כְּדַחֲמִינָא הַשְּׁתָּא.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר לְהַהוּא יוּדְאִי מַה שְּׁמַךְ, אָמַר לִיה
יוֹעֶזֶר. אָמַר לִיה יוֹעֶזֶר וְאֶלְעָזָר (מלכה קדא) יִתִּיבֹן
כְּחֻדָּא, יִתְּבוּ גַבִּי חַד טַנְרָא (דף 19 ע"ב) בְּהַהוּא חֶקֶל. פִּתַּח
הַהוּא יוּדְאִי וְאָמַר (ישעיה מג) אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מוֹחָה פְּשַׁעֶיךָ
לְמַעַנִי וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֶזְכּוֹר. מַאי טַעֲמָא תְּרִי זְמַנִּי אֲנֹכִי
אֲנֹכִי.

אֵלָּא חַד בְּסִינֵי וְחַד בְּשַׁעֲתָא דְּבְרָא עֲלֵמָא, דְּכְתִיב (שמות
ב) אֲנֹכִי יִי אֱלֹהֶיךָ דָּא הוּא בְּסִינֵי. וְחַד כַּד בְּרָא
עֲלֵמָא דְּכְתִיב, (ישעיה מדה) אֲנֹכִי עָשִׂיתִי אֶרֶץ וְאָדָם עָלֶיהָ
בְּרָאתִי. הוּא, בְּגִין לְאַחֲזָאָה דְּלֹא הוּי פִּירוּדָּא בֵּין עֵילָא
וְתַתָּא.

מוֹחָה פְּשַׁעֶיךָ. מַעֲבִיר פְּשַׁעֶיךָ לָּא כְּתִיב, אֵלָּא מוֹחָה.
בְּגִין דְּלֹא יִתְחַזֵּן לְעֵלְמִין. לְמַעַנִי. מַאי לְמַעַנִי,

בְּגִין אֲנוּן רַחֲמִין דְּתַלְיִין בִּי דְכְּתִיב, (דברים ד) כִּי אֵל רַחוּם
יְיָ אֱלֹהֶיךָ וְגו'.

דְּבַר אַחַר מוֹחָה פְּשָׁעֶיךָ לְמַעַנִּי. תָּא חַזִּי (לעיל פד ב) חַיִּיבִי
עֲלָמָא עֲבָדִין פְּגִימוֹתָא לְעֵילָא, דְּכַד אֲנוּן חוּבִין
סִלְקִין רַחֲמִין וְנִהִירוּ עֲלָאָה וַיִּנְיָקוּ דְּבִרְכָאן לָא נְחִית
לְתַתָּא, וְהָאִי דְרָגָא לָא נָטִיל בְּרַכָּאן דְּלְעֵילָא לְיַנְקָא
לְתַתָּא. וּבְגִין כֶּךָ לְמַעַנִּי בְּגִין דְּלָא יִתְמַנְעוּן בְּרַכָּאן
לְיַנְקָא (ליה) לְכֻלָּא. פְּגוּוֹנָא דָּא (דברים לב) רָאוּ עֲתָה כִּי אֲנִי
אֲנִי הוּא. לְאַחֲזָאָה דְּלָא הוּי פִּירוּדָא בֵּין עֵילָא וְתַתָּא כְּמָה
דְּאִתְמַר.

תָּא חַזִּי, פְּגוּוֹנָא דָּא כַּד אֲשַׁתְּכַחוּ זַכָּאִין בְּעֲלָמָא אֲתַעְרוּ
בְּרַכָּאן לְעֲלָמִין כְּלָהוּ. כִּיּוֹן דְּאִתָּא אֲבֵרָהֶם אֲתַעַר
בְּרַכָּאן לְעֲלָמָא דְכְּתִיב וְאֲבִרְכֶךָ וְהָיָה בְּרָכָה. מָאִי וְהָיָה
בְּרָכָה. רְמִז דִּישַׁתְּכַחוּן בְּגִינֵיהּ בְּרַכָּאן לְעֵילָא וְתַתָּא
דְּכְּתִיב וְנִבְרַכּוּ בְךָ וְגו' וְכְּתִיב וְאֲבִרְכָה מִבְּרַכֶּיךָ.

אַתָּא יִצְחָק אֹדַע לְכֻלָּא דְּאִית דִּין וְאִית דִּיין לְעֵילָא
לְאַתְפָּרְעָא מִרְשִׁיעֵיָא, וְאִיהוּ אֲתַעַר דִּינָא בְּעֲלָמָא
בְּגִין דִּידְחִלוֹן לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כֹּל בְּנֵי עֲלָמָא.
אַתָּא יַעֲקֹב וְאֲתַעַר רַחֲמֵי בְּעֲלָמָא וְאֲשָׁלִים מְהֵימְנוֹתָא
בְּעֲלָמָא כְּדָקָא חַזִּי.

בְּיוֹמֵי דְּאֲבֵרָהֶם מֵה פְּתִיב וּמִלְכֵי צֶדֶק מֶלֶךְ שָׁלֵם,